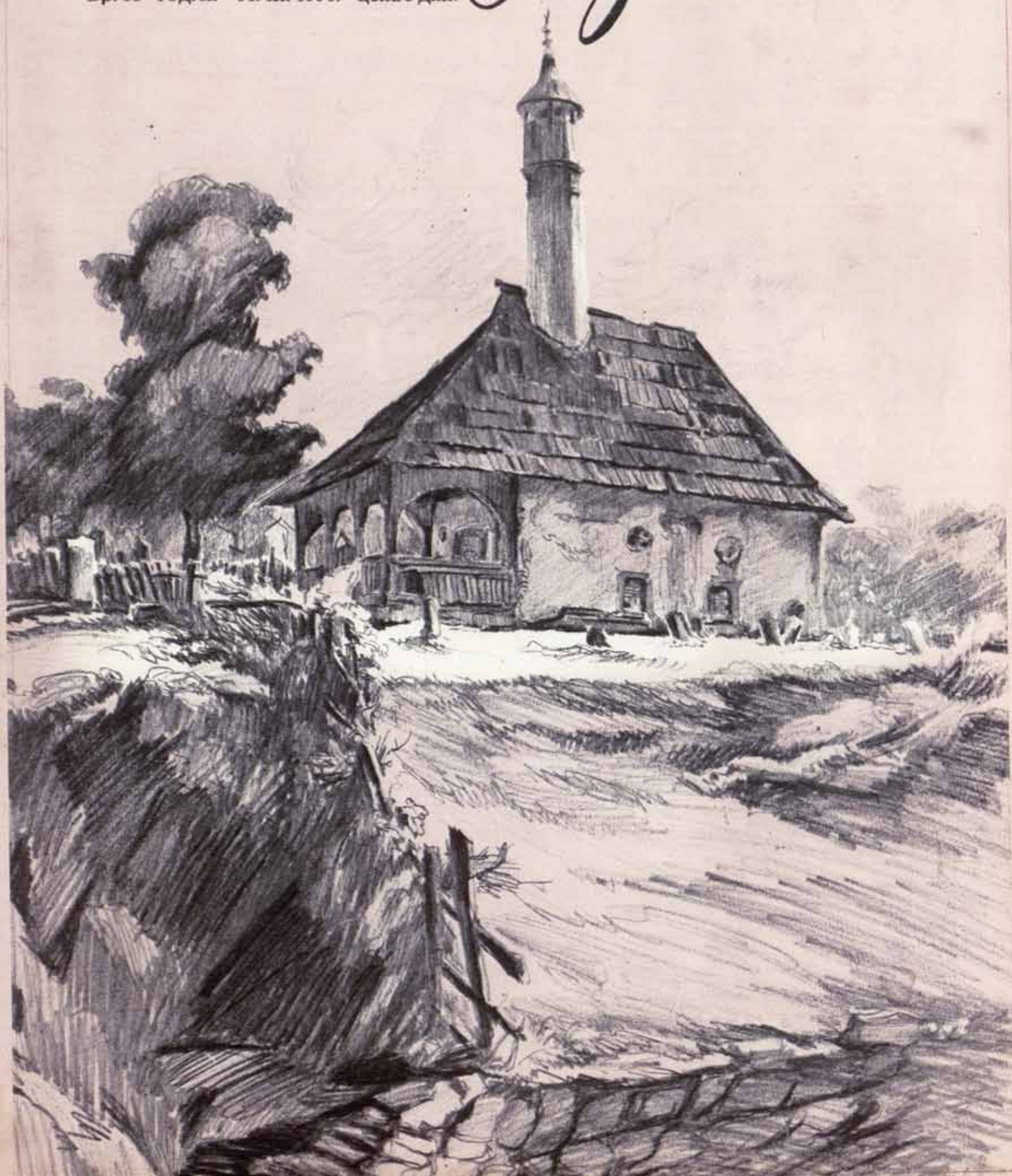

БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

Илустровано Време

Бр. 11 - год. II. - 14. III. 1931. - цена 5 дин.

ХУМОР

АНТИХРИСТ СА ВОЖДОВЦА

— Данас сам видео једног антихриста, рече нам доктор седајући за сто.

— Где?

— На Вождовцу.

— Каког антихриста? Како изгледа, болели бисмо да знамо? запитасмо га тог-бо у исто време.

— Трамвај број 10 који иде из предграђа Краљице Марије, био је пун. Поред врата за излаз седела је једна жена, по изразу врло забринута, и држала неки забекљај који је могао бити и дете, и бошњак, и опрано рубље. Нико не би ни обратио пажњу, да забекљај није почео да кмечи и да га жена није добро мунула палцем, и забекљај се ућутао.

Сви су се окренули и посматрали жену са забекљајем.

— Прасе, шану једна жена.

— Море како прасе, не кмечи прасе тако, рече један артиљеријски наредник.

— Забекљај поче поново да кмечи и доби исти ударац и поново изазва разна тумачења и нагађања. И ко зна докле би то трајало да се на једном крају забекљаја не појавише две детиње ножице.

— Дете, дете! прође шаптање међу женама.

— Па што удараш тако то дете, побогу жено, ко да је стока? први се побуну наредник.

— Па дабоме, шта то значи тако мубати дете, дода једна жена.

— Шта се то бас тиче? прогунђа мати и окрете главу на другу страну.

— Па има жена право, њено је, она га родила, дода једна баба.

— Не шкоди мало батина који пут, рече један стари господин, и цео се трамвај подели у два табора, један на страни мајке друге на страни детета.

Дете закмеча опет, мати понови ударац који изазва општи протест противника мајке.

— Ама остави то дете на миру!

— Које дете? Ово дете? Није ово дете, ово је антихрист, викину мати заплањте од љутине.

— Антихрист?

— Антихрист, дабоме!

— Обај збучни израз прекинуо је мало гласна мишљења публике у трамвају.

„Антихрист!“

Једна жена излазећи, није могла да уздржи своју радозналост и подигне мараму с главе детета. Сви погледоше радознало.

На рукама је лежало једно дете од две до две и по године. Од главе му се видео само врх од носа и уста, остали део био је заглављен у децији ланац за сбакидашњу употребу, који је антихрист набио на главу сат пре тога, па више није могао да га скине.

— Водите га доктору?

— Какав доктор? Клонферу га носим, а после ће већ добити своје, антихрист један!

КАД НЕКО НЕ ПИТА

краљ срп. двор. фотограф

НА ПРЕКА
ТЕРАЗИЈИ ПУТА КВАРТА

Умножавање из државне

Овако је изгледала полећина фотографије једнога од првих фотографа у Београду, око 1890. год.

СВЕ ЗБОГ СВЕДОКА

Пошто сам попио чашу пива са неким старим друговима, почела ма је нешто да боли глава, и ја сам напустио друштво и вратио се у моју гарсонјеру на петом спрату из дворшта степенице Д. Тамај сам легао у кревет, а неко закуца на моја врата. Отворио сам. Један непознати човек питао је:

— Господин Пипабоа?

— Ја сам то.

— Да ли познајете Панкратија Мантала? — Како да га не познајем! заједно смо ступили у рат, и заједно смо рањени код Врбана.

Он је сад у полицији, и каже да га ви познајете; треба то да потврдите.

Обухао сам се и пошао у полицију, размишљајући:

— Шта је то урадио Мантало да су га морали одвести у полицију; и то он, који не би учинио зло ни бициклету?!

Ох! затекао сам га мртвог пијаног.

— Зар те није срамота, рекох му!...

— Немој ми говорити... Нисам ја крив. Објаснићу ти.

— Добро, после, рекох му, и изиђох да говорим са комесаром. Рекао сам му ко сам, објаснио сам му ко је мој друг Мантало.

— Добро, рече комесар, пустите га.

И ево шта ми је рекао Мантало:

— Све су то криви сведоци. Замисли да ми је требало неко уверење из општине. Рекоше ми:

— Имате ли сведока?

— Немам, одговорих ја.

Нађите их!

Изиђох на улицу, и нађох два типа. Попили смо по једну чашу и довео сам их у општину.

— Ево сведоци.

— Из ког су кварта?

Ти дрици су били из другог кварта, и нису могли да сведоче.

Изиђох, и нађох другу двојицу. Пописмо по једну чашу, и доведох их у општину. Али они нису имали легитимације!

Добро. Нађох трећу двојицу. Пописмо по чашу, и дођосмо у општину. Али они су били странци! Ето, кад сам ти баксуз. Најзад тако сам провео цело пре подне, тражећи сведоке. И свима је по нешто недостајало.

И тако сам ти се ја направио овакав каквот ме видиш!

Р. Брингер.

ЗИМСКИ СПОРТ

одласак

и

побратак

Илустрисано Време

Бр. 11 - год. II - 14. III. 1931 - цена 5 дин.

Нртве земљотреса на Југу

У Веландову су три сирочета изгубила св ноћ родитеље и остала сама са једним золом.

Са свих страна

ОДМОР Г. БРИАНА

У близини кеја Дорсе-а налази се један парк за забаву у који често одлазе чланови француске владе ради одмора. На слици се види г. Бриан, министар иностраних дела, приликом једне такве шетње.

9000 КИЛОМЕТАРА У ЧУНУ

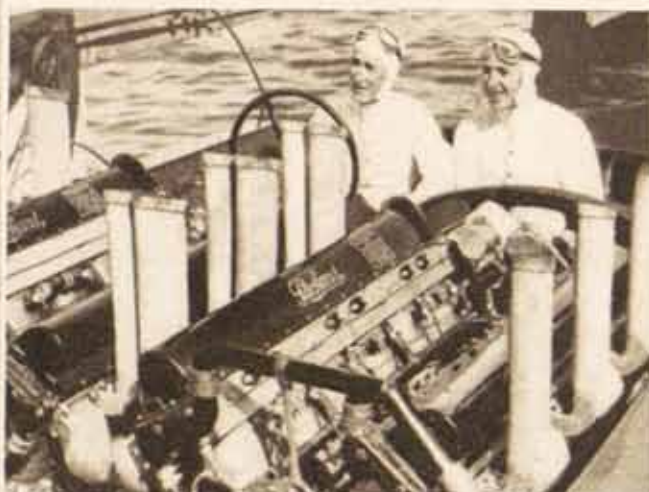
Марсел Бардио, дечак од 19 година, прешао је на једноме маломе чуну 9000 км. На слици се види његов повратак у Пон де Каросел. Пошао је на пут 4. маја 1930. год, а вратио се 10. марта 1931.

ПРВИ МАЧЈИ СПЕЦИЈАЛИСТА

г-ца Др. Барна Карпентер из Лос Анђелеса први је лекар који се специјализирао искључиво за мацје и опести.

АМЕРИКА ХОЋЕ ДА ТУЧЕ РЕКОРД БРЗИНЕ МОТОРНИХ ЧАМАЦА

Г. Гар Вуд саградио је нов моторни чамац „Мис Америка IX“, којим жели да туче светски рекорд брзине. Чамац је снабдевен са два велика мотора „Пакар“.

ПРИСТАНИШТЕ У ПЛАМЕНУ

Један велики дебаркадер у пристаништу Провиденсу запаљен се. Изгорели су магацини с бензином и робом. Пожар је уништио и добар део пристаништа.

Бесплатно

добити на вашу адресу, ако овај месец са Ваши адресом пошљете на Ф. Шерк, Зигрид, Гундариови 5, и поштом приложити марку од два 1,50 за поштомарку.

SCHERK
BERLIN-NEW YORK-WIEN

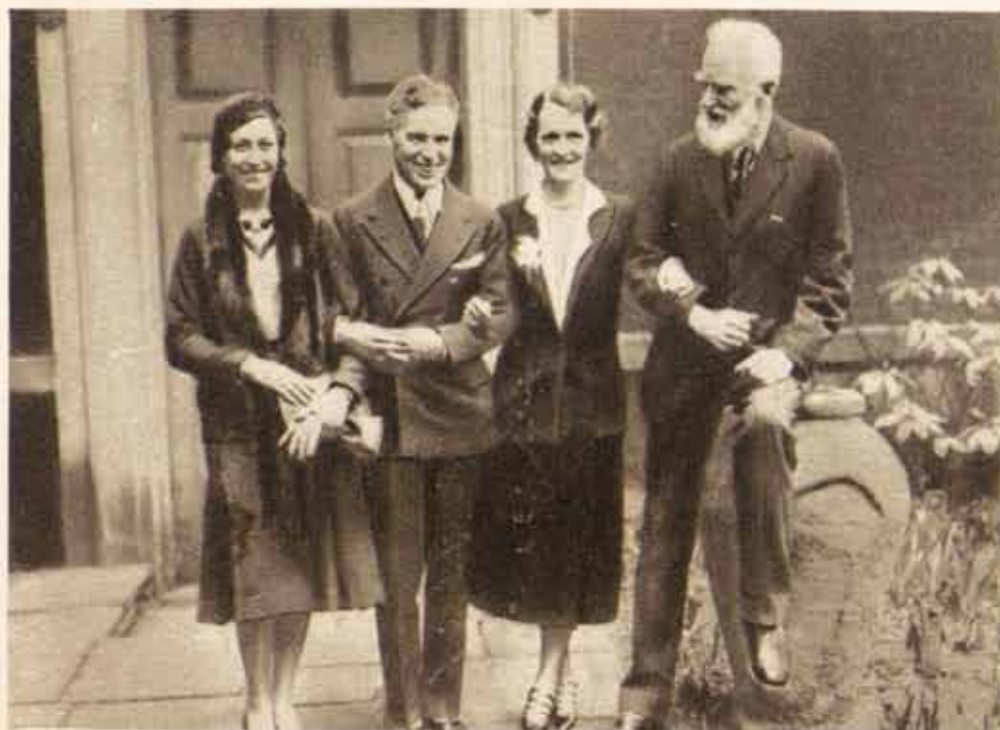
Невероватно- -дејство

Ја сам заиста запањена због промене, која се десила са мојим телом. Даномце је лепши, откако употребљавам ујутру и на вече

Scherk
Face
Lotion

(Шеркову воду за лице)

ЈЕДАН СЛАВНИ КВАРТЕТ

С лева: Мис Ами Џонсон, Чарл Чаплин, леди Астор и Бернар Шо

Чарл Чаплин дошао је у Енглеску заједно са чувеним аутомобилистом Камбелом. Има већ петнаест дана како је стигао, а обичаје и нервоза лондонске публике све су јачи и већи. Можда ни сам Чаплин није сањао, да ће један филмски комичар његове врсте, доживети толику славу и толике

почасти. Одликовања, поклони, изјаве симпатија пљуште на све стране. На нашој се слици види један необичан квартет: Мис Ами Џонсон, чувена енглеска авијатичарка, Чаплин, Леди Астор, прва жена народних посланик и чувени књижевник Бернар Шо.

Штити те се

Panflavin пастилама
против нахладе. Узмите дневне
неколико

Panflavin

пастила,

ПАРИСКА КРАЉИЦА ЛЕПОТЕ
У — ЗАТВОРУ

Прошлогодишња париска краљица над краљицама лепоте, г-ца Тапоније, затворена је због тога што је своје беренику сасула бибер у очи па га затим ранила маказима.

КРАЉИЦА ОЛИМПИЈСКИХ ИГАРА ЗА 1932. ГОД. У ЛОС АНЂЕЛОСУ

Чин крзнисања

У Лос Анђелосу биће 1932. године приређене Олимпијске игре, за које се већ годину дана чине припреме. Између свих лепотица овога богатог града, пронађена је најлепша и крунисана за Олимпијску краљицу. Она ће победницима делити награде и метати бенце на главу. Уопште, биће домаћица.

НОВО ОТКРИЋЕ
ЧАРЛА ЧАПЛИНА

Чарлин је у Лондону пронашао нову глумицу, коју ће отада употребљавати за главне улоге у својим филмовима. То је Сара Марица.

ПРЕНОШЕЊЕ МИСЛИ

Ових дана одржаће се проба преношења мисли између Берлина, Беча и Атине. На слици се види проф. Шредер, коме је већ пошло за руком да пренесе мисли у Атину, где је те мисли примио и поновио Др. Тангара.

Заштићени сте од
патворина, ако купите
Aspirin

таблете само у омотима
са Бајер-обим крстом.

ФОРД НА БИЦИКЛУ

Форду су досадили аутомобили, па врло често прошета на бициклу, водећи свога вернога пса.

МЕДВЕДИ - СЕЗОНСКА МОДА

На Флориди, где је сада сезона купања у језу, медведи су заменили псе. Даме их воде улицом, на плажи хране шећером и тд.

Врло је чест приказ у Сједињеним Државама као што је овај на горњој слици. После потере или борбе с криумчарима, полиција одмах разбија и спаљује сандуке с алкохолом, кокаином, опијумом и т. д.

НОВИ КОКОШИЊЦИ

Један приредник у Финбуу, код Берлина, конструисао је овакве кокошињце за исхрану кокошака и прибранања јаја. Чим кокош снесе јаје, она само оде на своје место. Дневна производња на овој фарми износи око 3000 јаја.

ШТО КАЗУЈУ БРОЈКЕ

700.000 КЕСИЦА
ЕЛИДА ШАМПОНА
ПРОДАТО ПРОШЛЕ ГОДИНЕ

ДОКАЗ
ЊЕГОВЕ
ВРСНОЋЕ!

Наслагане једна
на другу, ових
700.000 комада
кесица премашиле
би по висини
33 пута Загребачку
катедралу.

*За негу
косе*

ЕЛИДА ШАМПОН

НОВА МОДА У ПАРИЗУ

Француски познати пливач Жорж Буили венчао се пре неки дан с г-цом Маријом де Фар. Венчање је извршено у басену парискога вариетеа „Лидо“ на Јелисејским пољима. Ово је била за Париз нова сензација. Венчању су присуствовали пријатељи и пријатељице у купаћим костимима. Само је нотар у смокингу

Долазак Њ. В. Краљице у Сплит.

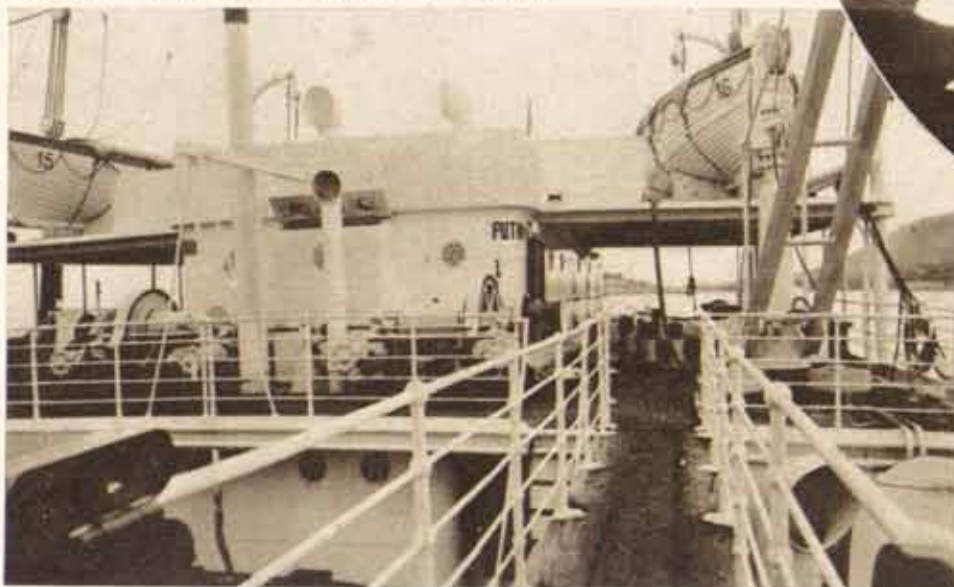
Прошле суботе 7-ог мес. обављено крштење највећег брода наше трговачке морнарице којем је крмовала Њ. В. Краљица. Брод је добио име „Краљица Марија“ У Сплиту се

уопште не памти толико одушевљење и толика народна радост. На сваком кораку Њ. В. Краљица била је поздрављена искреним и одушевљеним клицањем народа, који се слегао готово из целе Далмације. Било је сцена које су доводиле до суза радосница, што су наши читаоци већ прочитали у новинарским извештајима.

Њ. В. Краљица је истим бродом сутрадан 8 марта отпутовала за Дубровник, где је дочек био исто тако одушевљен и величанствен. Брод је био поздрављен почасном топов-

ском паљбом са наше ратне морнарице и топова са Горнице.

Њ. В. Краљицу дочекао је бан зетске бановине г. Др. Круљ.

На крову

Њ. В. Краљица се врло кратко време бавила у Дубровник, затим је брод кренуо

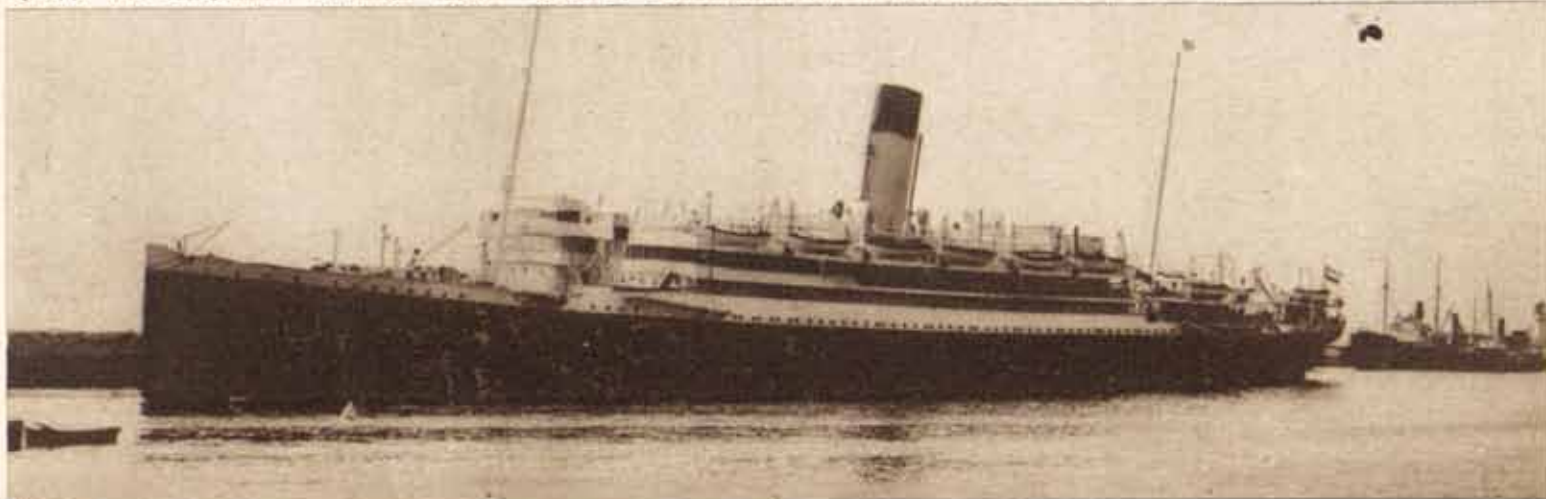

Силази у салон

за Котор, где је био припреман велики дочек, али су по наређењу Њ. В. Краљице свечаности обустављене због огромне несреће у Јужној Србији.

Вест о земљотресима који су имали страховите последице у Јужној Србији оставила је дубок утисак у целој Далмацији.

Даље свечаности, којима се је хтела исказати љубав тамошњег становништва, прекинуте су, и Њ. В. Краљица ће се вратити одмах у Београд.

Укучина извек брод

СМЕТОВИ НА РУГОВУ

Народ и војници чисте путеве од снега

МОДЕРНИЗИРАЊЕ НАШЕГ САОБРАЋАЈА У УНУТРАШЊОСТИ

Још пре неколико година аутомобилски редовни саобраћај био је код нас у унутрашњости прва реткост, а данас, у сваком већем селу, да и не говоримо о барошницама, имате ауто-таксе за безу између места и места. На нашој се слици види станица ауто-такси-а у Лесковцу.

На Руговским планинама праба мећава отпочела тек у овоме месецу. Путеве су заважени снегом и неколико дана били су непролазни. Сметови су били тако велики да је требало неколико дана да се путеви отворе.

НОВА ШКОЛА НА ЧЕЛОПЕКУ

Нова школа на Челопеку није још довршена, али један део већ служи као учионице. Чука више школе била поприште крваве борбе пре турскога рата.

Најбоље је преплатити се на ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ

Јер док за сваки број са забавним цртама
5 динара

дотле бас етаје један број у преплати:
ОД ЈЕДНОГ ДО ТРИ МЕСЕЦА 4.- ДИН.;
на шест месеца 3.65 дин.;
на годину дана 3.50 дин.
а специјални специјални бројеви од вишом
пеном етатје исто

Људи
који кашљу

досадни су! Ако и Ви
кашљете - узмите

Kresival

Излечиће Вас одмах

Миомирисан дах

само ако

употребљујете
чувени француски

БЕНЕДИКТИН

ЕЛИКСИР

бодичу за уста.

Флакони по 22-, 32-, 45-

Катастрофалан земљотрес на Југу

ПОРУШЕНА СУ СЕЛА, ИЗГИНУЛИ ЉУДИ И СТОКА

Тешка несрећа која је заде-сила најјужнији део наше зем-ље, плодне и питоме крајеве Јужне Србије, болно је одјеки-ула целом државом. Јужна Срби-ја, на коју је концентрисана наша љубав, пажња и жеља за обнављањем, убележила је у своје записе страховит земљо-трес који је читава села прет-ворио у рушевине.

Њ. В. Краљ, на вест о несре-ћи, похитао је на лице места да помогне и речју и делом своје унесрећеном народу. Власти су се ставиле на расположење спа-

Једна разрушена улица у Пирави

г. Петром Живковићем. Њ. В. Краља са-чекали су на станици Помоћник бана г. Тодоровић, Управник града г. Хаџић, Шеф јавне безбедности г. Милан Богдановић. Дворски воз је стигао до Удова и вра-тио се. Из Удова је Њ. В. Краљ, са Прет-седником владе, аутомобилима продужио кроз опустошене крајеве све до Струми-це. У опустошеним крајевима дочекао је Њ. В. Краља Бан г. Живојин Лазић, који се, са разним мисијама, налази на лицу места још од јуче и лично руководи орга-низовањем рада на помоћ пострадалима.

Њ. В. Краљ међу пострадалима

Њ. В. Краљ и г. Претседник владе свуда су се заустављали по порушеним местима, туžno посматрајући руине. Њ. В. Краљ је разговарао и тешко многе пострадале, заузимајући се за брзу помоћ. Народ се прибира, мирн се судбином и јуначки подноси ову велику не-срећу, срећан што њихове пат-ње саосећа и њихов љубљени Краљ. Пред рушевинама, под шаторима, сакупљени су стра-далници, који већ мирно гледа-ју у развалине и сви се надају да ће их браћа из других кра-јева обилно помоћи.

За време земљотреса одвалила се јед-на огромна смена и пригњечила цело Сидо

савању и помагњу страдалиника. Цела нација је обузета једном же-љом: да притекне у помоћ постра-далима и помогне онима, који су остали без крова над главом, да об-нове своја огњишта. И опустошени крајеви Јужне Србије, напорима це-ле нације, васкрснуће још лепше, још напреднији.

9 марта ујутро после 4 часа кроз Скоп-ље је пропутавао дворским возом Њ. В. Краљ, са Претседником владе генералом

Док војне власти нису послале шаторе, по-родице су схиновале под ведрим небом

Рушевине у Пирави

Њ. В. Краљ је посетио Кара-ђорђево, Пираву, Валандово и Струмицу, као и друга постра-

дала места. Појава Њ. В. Краља оза-рила је радост пострадале. Они су клицали одушев-љено. Народ је говорио:

— Када је наш Краљ дошао ова-мо да с нама дели нашу несрећу не жалимо да умре-мо. Ми верујемо да ће ова несрећа престати, јер Бог чува нашег доброг Краља, — говорили су по-страдали.

Деца у привременом склоништу

Краљ теши народ

Њ. В. Краљ цео дан обилазио је по-страдала места разговарајући и тешићи народ. Њ. В. Краљ у друштву са баном г. Лазићем, инспектором пуковником г. Ми-хајловићем и са осталим пратњом задржао се свуда дуже времена, излазио из ауто-мобила и обилазио све порушене и теже оштећене грађевине интересујући се до детаља о несрећи која је задесила прошлих ноћи ово становништво.

Ок оподне Њ. В. Краљ је дошао у Ва-ландово. У порушеној вароши Њ. В. Краља дочекао је претседник валандовске општи-не г. Мита Камчевић са среским начелни-ком и великим бројем грађана. За тили

Рушевине у Пирави

час око Њ. В. Краља сакупила се цела ва-рошица. Жене и деца иза порушених кућа трчали су босоноги да виде свога Краља.

— Живео Краљ! Живео наш добри Краљ! клицала су деца и жене.

— Бог ће помоћи нашег Краља који нас ни у овој невољи није заборавио.

Поклици су се губили у јекима и сузама радости.

Један насељеник из Карађорђевог прича:

— Карађорђево, као што је познато, једна од најбогатијих и најуређенијих наших колонија у Јужној Србији, као и Пирава, Сермени, Мирочче и варошица Валандово, која је у последње време новим приватним и државним грађевинама знатно подигнута и уређена, преживели су страшне тренутке.

Поноћна узбуна пред катастрофу

6 о. м. увече, спавали смо мирно и безбрижно. Ноћ је била кишовита и хладна. Одмах после пола ноћи пси и стока су се узбунили. Мало доцније певци су почели необично певати око 1 сата кокошке су почеле

Порušена сјаница у Сирмици

У Валандову је деџен народу шопао чај

излетати из кокошарника у ноћ. Мислили смо да су листице ушле у село. У томе су пси почели бољно завијати и облетати око кућа, а волови су мукло рикали. Тада се осетио јак земљотрес. Сви смо испали из кревета, покућанство се испретурало. За час је цело село истрчало из кућа на кишу и настала кукњава и запомагање.

Врата на кућама и шталама су се сама отварала, стока је покидала везе и као избезумљена трчала кроз село, бежећи у поље. Земљотрес се поновио куће су се почеле рушити и ми смо веровали да нам је дошао крај. Оцеви су били присебнији и прибавали су децу и старце, а мајке су кукале у избезумљеном страху и онако нагнеле око кућа, очајно дозивајући децу. Како се срећом земљотрес није обновио село се примирило, прибавало. Стар-

ци и искуснији сељаци нису нам дозволили повратак у куће и тако смо ту ноћ кишну и хладну, онако јадни и мокри, провели под отвореним небом.

Кобна ноћ на ветру и киши

Сутрадан 7. о. м. земљотрес се није поновио и село се потпуно прибавало.

Земљотрес под овом кућом у Валандову напукло је и окренуло се за 180 степени

Улица у Валандову

ето то је спасло наше село јер би се вратили у напале куће и ту би нашли сигурну смрт. Може се појмити са каквим смо страхом дочекали ту ноћ. Било је много хладно и падала је киша, праћена хладним ветром. Деца смо жувањали чајење да их грејемо и умиримо. Када је прошао један час после пола ноћи неки су сељаци поверовали да се земљотрес неће више поновити,

Једна настрадала породица у Удову

Једна улица у Удову

КАТИЦА НАЋ ИЗ СУБОТИЦЕ У ФИЛМУ „ЊЕНО ВИСОЧАНСТВО ЗАПОВЕДА“

Катица Наћ

Катица Наћ, Хајдеман и
Шанцел

НОВА ЗВЕЗДА У МЕТРО-ФИЛМУ

У Метро-Голдвин-Мајер филму појавила се
нова звезда Лилиан Бонд, која ће играти
у два нова шон-филма

Били Фрич

Филмска глумица Уфа-филма Катица Наћ приказана је обих дана у Берлину у филму „Њено Височанство заповеда“ у главној улози. Филм је имао огромног успеха. Главна улога је у рукама г-ице Наћ, која је наша поданица и родом из Суботице. Лиштови су ту скоро забележили да је недавно дуже времена провела у Суботици код своје породице.

ПУТ ОКО СВЕТА НА ФИЛМУ

Филм о путовањима светског путника Буртона Холмеса око света

Чувени путник око света Буртон Холмес, вратио се недавно са свог последњег путовања у Холивуд. Са собом је донео неколико хиљада метара филма из свих делова света. У свом првом филму Буртон Холмес води гледаоце у један од најнепознатијих делова Кине — у далеке крајеве, кроз које пролази река Јангцекианг. Избирући у Тибетанској висоравни

Јангцекианг претставља најважнију спојницу, унутрашњих кинеских провинција са спољним културним светом. Навијајући реке захтева апсолутну сигурност и познавање краја. Један једини погрешан покрет крмача води брод у сигурну смрт. И ако брод ради пуном паром, изгледа да се једва мице напред — своје циљу. Стројеви бреху и боре се с балоуима. Метар по метар се осваја терен. Тада се иде дан за даном, недеља за недељом...

Борећи се са струјом долазимо у близину последњег људског насеља пре Тибета. Нагода је први знак, да је људско насеље близу. И најзад град Шункинг — циљ пута.

Град је густо насељен јер у њему живи преко 300 000 Кинеза.

Све куће су у главном из дрвета, и скоро све стоје на дрвеним балванима. Око странаца се сакупљају радозналци у великој мери. После неколико дана задржавања пут иде на траг. Хиљаду људи утапају се обде годишње, али трговина се ипак развија даље....

ЛИЛА КРЕМ

за дан и ноћ је идеално средство за негу коже лица. Након кратке употребе двају свежину и мекоћу пути, **Да очувате пут и лице** од сувачних пета, када дође топло пролетно сунце, употребите правовремено Лила крем и сапун. **Да предусретнете** штетни улази ваздуха, ветра на пут и лицу употребљујте испробан и познат Creme de Lilas, сапун и пудер.

Једино права и нефалсификована из апотеке „Црвеном крижу“ Л. ГАЈЕР, ЗАГРЕБ Илица број 79, Прекопута Пејачевићева трга

Спорс

Удовичић враћар Зелених сигурно хваћа

ПРОЛЕТЊЕ ЧАРКЕ

Зелени играју сјајно али губе пред бољим искуством плавих.

Прве пролетње борбе нису одржане у потпуности. Најглавнији сусрет дана Соко—Спарта није одржан због немогућег терена.

На игралишту плавих састали су се у 7. и окршају БСК—Јединство. Прилично срећно, ма да и заслужено плави су савладали зелене са 4:1. Изгледало би (по резултату) да је Јединство имало подређену улогу. Али није тако. Зелени су били достојан противник ослабљеној чети плавих. Они су чак били и бољи целе прве половине, што су пак морали да иду на одмор са 0:1, кривица лежи у неумешности стрелца. Друге половине плава чета се је препородила и заиграла како уме. Само је требало још дуго па да се сасвим сломи снага отпор зелених. Приказано лоптање било је на достојној висини. Зелени су у првом делу били далеко бољи и извели масу техничких финеса. У другом пак плави су се поправили и заиграли су како умеју и како је најкорисније уопште играти данас.

БСК—ЈЕДИНСТВО 4:1 (1:0)

Зелени играју одлично али некорисно, управо они умиру у лепоти.

Плави имају почетни ударац али лопту узимају зелени и враћају посету. Постепено али сигурно зелени узимају игру у своје руке и играју на половину плавих.

Већ је изгледало да ће им поћи за руком да први утерају лопту, што би било и заслужено. Али им ово не полази за руком услед неспретности стрелца и одличне игре крајње одбране плавих. Код зелених се истиче такође одличном игром крајња одбрана. Нарочито одбрана Удовичића одушевила је гледаоце. Његова сигурност еластичност је одушевљавала. Неколико страховитих шутева одбранио је у стилу и са ретком сигурношћу.

Брић и Стојановић допуњавали су одличну игру свога вратара.

У халфлинији истицао се је неуморни Толмачев.

Навала је радила сјајно. Тачни и брзи потези, допуњени са техничким финесама појединаца. Само је недостајала одлучност пред голом, управо стрелци су застали. Да су они били при шуту ко зна шта би било. Код плавих је такође крајња одбрана била најбољи део тима. Средњи ред је подбацио, нарочито је слаб био Стево-вић. У њему је најбољи човек био М. Јовановић. Напад је играо слабо у првом

делу, тада је био растрган и сви напори Чупића, да унесе срећеност остали су без успеха. У другом пак то му је и пошло за руком и напад је

адовољно. Треба истаћи одличну игру Н. Марјановића, Глишовића и Чупића.

Голови су падали овако: Пред крај првога дела ствара се гужда пред вратима зелених.

Удовичић се баца без ишпиребе

Лопта долази слободном Чупићу а овај је ниским шутем отправаља у мрежу.

1:0.

БСК наваљује и пред бековским простором бива оборен један играч плавих. Извршилац је Б. Марјановић. Његова страховита бомба улеће полувисоко у мрежу. Удовичић се узалауд баца.

2:0.

Нешто доцније лопта долази непокривеном Лубрићу, који мало туче а затим његов хитац одседа у мрежу. Газари није ни третирао.

2:1.

Већ је изгледало да може доћи до из-

Наставин

ненађења, али одлично добачена лопта долази К. Поповићу који из близа туче силовито.

3:1.

Зелени попуштају. Леви халф зелених прави непотребан хендс. Глишовић туче према вратима а Моша је сјајно спроводи у мрежу.

4:1.

Мало затим крај ове интересантне игре.

Првенство престонице у боксу.

Бокс-меч који је подбацио сасвим.

Првенство престонице у боксу није могло да се изведе по утврђеном програму. Услед болести поједини такмачи одустали су од борбе. Прваци су проглашени аутоматски, други пак имали су слабије противнике. Публике је било мало. Организација меча веома слаба. Укупно, меч је подбацио сасвим.

Првенство престонице припало је следећима:

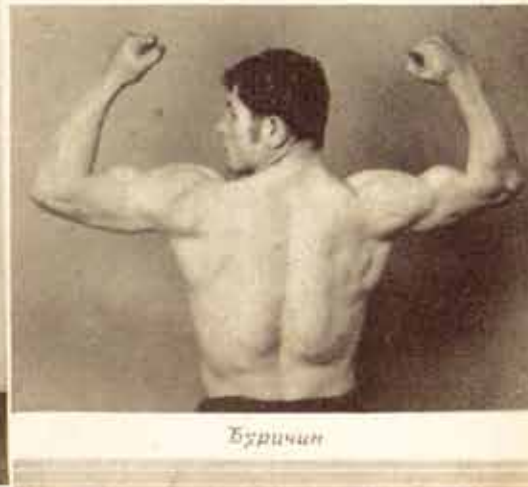
категирија мува: Топаловић (Бак),
категирија бантам: Веселиновић (Бак),
категирија перо: Огризек (Београд),
категирија лака: Борчанин (Бак).

Удовичић х. баца савлађује страховити хитац

категирија велтер: Јовановић (Бак),
категирија средња: Наставин (Београд),
категирија полутешка: Газда (Бак),
категирија тешка: Ђурићин (Београд).

Од свију сусрета највећу сензацију је изазвао бој Ђурићина и Вуковића. У обе рунде Вуковић је био бољи. Али у трећој је Томић ученик једним страшним кроше-ом успавао Вуковића више него што је и било потребно.

Ђурићин

Позориште

ГОСТОВАЊЕ Г-ЋЕ ХИБНЕРОВЕ

Г-ђа Хибнерова

Једна од највећих, а може се рећи и највећа жиба словенска глумица, чланица прашкога Дибадла, г-ђа Марија Хибнерова, гостовала је у Београду две недеље у три комада: „Свети пламен“, „Морал госпође Дулске“ и „Камила кроз иглене уши“. Обе три тако различите креације, тако далеко једна од друге, г-ђа Хибнерова је креирала с пуно уметности, и поред своје старости.

Слаба Марије Хибнерове прешла је границе њене домовине и прешла многе словенске и не-словенске позорнице. Свуда јој је критика придала назив велике уметнице, са пуно реалистичке вредности и фином стилистичком обрадом.

Јубилеј г. Туринског

Г. Војислав Турински, оболели члан Народног Позоришта, познати наш тенориста и глумац, прослава 18. о. м. двадесет и пет година глумачког рада, у „Мамзел Нитушу“ као Целестин-Флоридор.

Улазнице за ову претставу готово су све распродате, а оно што је преостало може се добити у радњи г. Аце Павловића, улица Краља Алберта.

ЈАПАНСКА ТРУПА У БЕОГРАДУ

Токуиро Цуцхи

рија ставља га у ред најснажнијих прбака художественика.

Разноликост, сјајна особина... Јапанска трупа је у Љубави у доба

цбата бишања дала поетско-декоративно дело у оквиру традиције, у Митсухиди патетично - динамичан низ сцена старог историјског репертоара, а у Пробићењу један сабрмен Реалистички драмски комад са живахном, иако за нашу логику чудном, у толико експресивнијом радњом. Жене у трупи имају, канда, само декоративан значај можда по традицији, јер су одабна женске роле бећег обима у рукама мушких глумаца.

ГОСТОВАЊЕ ЈАПАНАЦА

Јапанско позориште г. Токуира Цуцџи успело је у Београду. По мало је за нашу психологију изгледао безнадежан тај наступ, као што је, на пример, био заиста безнадежан наступ г-ђе Сесил Сорел. Па ипак, јапанска трупа је успела на силу, кажемо зато што нико није разумео ни речи, и то из разлога који леже у дубоким и инстинским квалитетима мимије, еластичног геста и декоративне живахности њене игре. Јапанска трупа има управо сјајних величина, на пример г. Цуцџи, који мајстор старе школе, те г. Јамаде, који је ненакривљив интерпрета полуреалистичне драме, као и г. Морија који је управо савршен мајстор мимије на једној специјалној бази типично јапанске психологије. Сажет, синтетичан, обиман и брз, али јасан и динамичан мимички покрет г. Мо-

ЧИТАЈТЕ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ
ДВА МЕСЕЦА МЕЂУ
ЧИКАШКИМ
РАЗБОЈНИЦИМА

Истините доживљаје француског новинара
ЖЕО ЛОНДОНА

Најсензационалније дело последњих дана.

ИЗЛОЖБА „ЛАДЕ“ У УМЕТНИЧКОМ ПАВИЉОНУ

Три цртежа г. Љубе Ивановића „Париз“

Сутра се у Уметничком павиљону „Џијете Зузорић“ отвара једна од најинтересантијих изложби обе сезоне: изложба уметничке групе „Лада“, која је ранијих година указала на једну пријатну промену, подмлађивање својих редова и подређивање савременим ликовним законима.

У Лади се, свакако, појављује добар број талената, међу којима видимо колико леп број старих мајстора, специјално г-ђу Маринковић, г-ђу Вукановић, г.г. Уроша Предића, Симу Роксандића, Љубу Ивановића, Глишића и друге,

тако и млађе таленте, међу којима је и раније забележен г. Голубовић, као сликар нашег фолклора, и бајар г. Лукић. Несумњиво, обо су и главна и најважнија имена у тој великој групи, у којој срећемо из године у годину леп напредак.

Погрешно је схваћено да се идеологија — уколико може о њој бити речи — обе групе са стоји само у постојаности традиционалне линије. Напротив, Лада указује на савремене сликарске занате, искључујући, природно, сваку интрансигентност без чврсте мајсторске, занатске

Драгомир Глишић: Прва природа

подлоге. У њеним редовима има мајстора који су, као г. Глишић, свој импресионизам симпатично побезали са настојањем тако зване „нобе стварности“, има и таквих, као г. Голубовић, који свој колорит подређују неокласицизму, има и таквих, као г-ђа Вукановић, која оно битно сликарско тражи да споји са еминентним цртежом.

Међутим, без претерирања, као ретко које године, овог пута ће доминирати у графичкој уметности

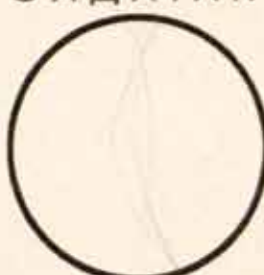

Симеон Роксандић:
Женска глава (мармор)

мајсторски цртежи г. Љубе Ивановића, специјално збирка цртежа из Париза, као и незаборавни цртежи из Јужне Србије, најбољи те врсте код нас. Г. Ивановић се већ потпуно афирмирао као први наш графичар и као особити примењивач импресионизма са бизуелном, личном, готово психолошким личном нотом. У толико је његова оригиналност већа, у толико и маркантнија што је кроз један неупадљив стил стекла угледно и моћно место у савременој ликовној уметности код нас.

За децу

ЗАДАТАК

Један круг може бити исечен и претворен у два савршена обала (округлина јајастог облика) — види решење у наредном броју Илустрираног Времена.

Весела браћа

Мишко и зачарана принцеза

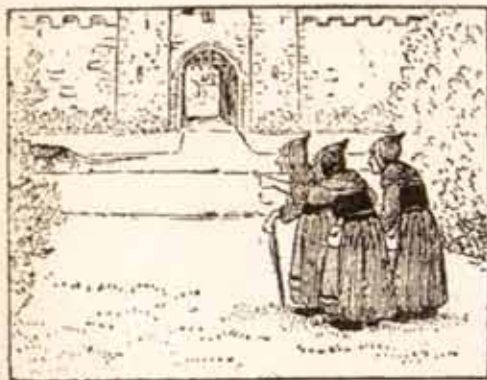
(Једанаести наставак)

48

Али у тај мах и Аждаја поче да се брине и страхује и она сад виде да је погрешила што је Мишка у башту пустила. Једва је чекала да се Међедовић већ једном врати.

Кад виде да се Мишко никако не враћа, Аждаја рече у себи: „Идем ја, бога ми, да видим шта ради то момче тамо“. Она остави своју капију, баш у тренутку кад су три сестре Вештице из постеље дигле па ушле у башту.

Једна угледа Аждају: „Гле'те, гле'те! она несретна ала оставила капију без страже! Зар то сме бити?!“

49

Љуте и горопадне, Вештице викнуше Аждају, која уплашена добаула до њих.

„А што си ти пустила живу душу у наше дворе?“ викнуше све три Вештице у глас.

„Ништа се не бо'те“ рече им Аждаја, а сузе јој се сташе ројити нис челоусти јер се бојала да ће Вештице сада и њу, за казну уврачати, и у гвоздензубу је претворити. — „Никакве живе душе ни странца ту код нас нема“.

50

Док су се они тамо свађали и ружили, — Мишко и Принцеза приметивше неку скривену стазу, која би их могла одвести на велику улазну капију, те би се тако могли невинијени искрати из овог проклетог места.

— Али Принцеза се много бојала па рече: „Ја мислим да нема спаса, јер она страшна Аждаја никад своје место не оставља — а другог излаза нема! И Вештице ће нас сигурно видети па ће нас опет заробити“.

„Па ипак... Да окушамо срећу“, рече Мишко Принцези. Можда је она ала отишла да слава, па ћемо се моћи невинијени провући“.

51

„Ох, Мишко, погледај тамо“, викну Принцеза: — ено су тамо све три Вештице и Аждаја с њима“.

„Па то баш и јесте наша срећа“, обрадова се Мишко: — сад хајде брже, часа

да не часимо! Док се они тамо препиру и грде, ми ћемо да протрчимо на капију, а после нас ни бриге није! Видиш како личу и праскају, на нас су и заборавили. Деде брже, госпо Принцезо!“

52

Те тако се Мишко и Принцеза, Бога молећи, упутише дворској капији — журно и врло опрезно, док не наиђоше на једну отворену пољану пред самом капијом.

Сад још само то мало да их не опазе! Што су брже могли обоје полетеше, али се једна вештичтина осврну, опазе хајку са златним сјајем; па се развила колико је грло носило:

„Гле'те, сестре, гле'те. Оно је Принцеза. Дошао је неки њен Ђидо па ју је нашао и у живот повратио. Брже да појашемо наше метле, да се нагнемо за њима па да их уватимо!“

53

Али дотле Мишко и Принцеза беху већ измакли из капије, па као на крилима полетеше на уговорено место где их је чекао њихов патуљак на зецу-коњу.

„Брже се пењите на белца коња“ — викну им њихов патуљак пријатељ.

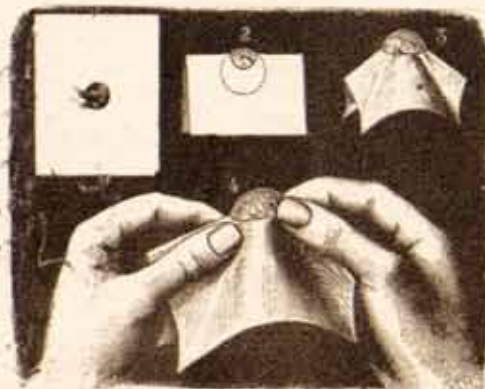

Мишко и Принцеза одмах скочише на коња па као стреле полетеше. Човечуљак се осврну па угледа како чак горе под облацима три Вештице јашу на метлама — нагнале се у потеру за њима.

Да ли су Вештице приметиле наше бегунице? Ови то не знају. Доле испред њих има једна густа шума — журе се што брже могу да само до ње дођу — а после их већ ни бриге није!

Пробуците дводинарку кроз отвор који је мањи од ње

Нацртајте круг на хартији који одговара потпуно обиму поладинарца; маказима исе-

ште обележени круг. На тај начин добијате отвор кроз који поладинарац може несметано проћи.

Предлажем вам да кроз тај исти отвор провучете дводинарац, али тако, да се хартија не поцепе.

То вам изгледа немогуће, зар не, јер дводинарац има пречник знатно већи од пречника поладинараца. Како ћемо сад?

Савите хартију према пречнику, као што показује слика 2. Ставите унутра дводинарац и ухватите палцем и кажипрстом десне руке део дводинараца који пролази кроз отвор. Кад сте то учинили, савијте полако хартију левом руком, држећи је с друге стране до малим прстом десне руке; затим еластичишћу хартије, оба пола обима, који окружују отвор, приближују се правој линији, и, у извесном тренутку, проширење је довољно да пропусти дводинарац, који извлачите без икакве потешкоће, решивши на тај начин проблем који је, у први мах, изгледао нерешив.

Неустрашиба деца

Године 1908. када су Аустројанци присајединили својој царевини српску Босну, један аустројски генерал, рад да види, какав дух пробејава српским школама у Босни, уђе једнога дана у једну српску основну школу у Сарајеву и отпоче сам пропитивати ученике о разним стварима.

Кажи ми ти, мали — упита једног хачића — где је Бугарска?

— Бугарска је на истоку од Србије?

— А где је Турска?

— Турска је јужно од Србије?

— А где је Арстро-Угарска?

— Она је северно од Србије!

— Све: Србија, Србија, Србија!

Кад си толико заокупио, кажи ми, где ти је та Србија!

Дечко је ћутао, снебијајући се, да ли да каже, или не.

— Говори! Буди слободан! Шта си се стегао!

— Србија је и „тамо“ и обде!

— Где обде?

— Обде где смо ми?

— Шта бунцаш, несрећниче! Какава је то настава! Ко те је томе научио?

Буши се на место! Нека изиђе други. Изиђе друго дете.

— Мали кажи нам ти, ако знаш где је Србија?

— Знам! — рече мали, пун самопоуздања.

— Где је?

— Ево обде! — рече дечко, поносито се испребиши, и кунувши се у прса кажипрстом.

— Напоље, буцибатини! — повика генерал.

— Изиђи, ти, мали! — рече он трећем хачићу.

Дете изиђе.

— Знаш ли ти, где је Србија?

— Знам и ја! — рече мали с радосним поносом.

Пркосни израз детиња лица, и оно: и ја — престрашених генерала, те и не сачекавши детиња одговор, који није ништа добро обећавао, зајди на врата, бесно добацивши учитељу: Никад Србија неће бити обде! Преће Аустроугарска бити у Србији, него Србија у Босни! Упамтите добро! А ми ћемо вас већ научити памети!

Време је показало, да су имала право деца, а не генерал.

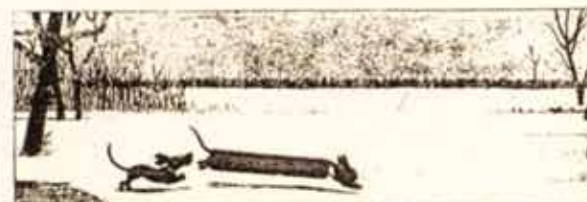
Србија и Босна сад су, Богу хвала, једно исто. Оне су кћери једне исте мајке: велике, силне и слободне Југославије.

Чика-Боја

МАРЉИВОСТ ПЧЕЛА

У једном великом пчеларнику вршена су систематска истраживања да би се видела колика је радна моћ пчела. При тим експериментима пчеле су стављене на велика искушења. Тако је у једном од тих експеримената кошница пренета у један неплодан крај, где није било ни цвећа потребног пчелама; то је место било удаљено преко десет километара од најближег места, где

КАКО ЈЕ ОД ДВЕ КУПЕ ПОСТАЛА ЈЕДНА

су пчеле могле наћи цвеће из кога су сисале сокове, потребне за добијање меда.

И поред овако велике удаљености од места до кога су морале летети да би нашле потребну храну, пчеле ипак нису оставиле своју кошницу. Оне су за сваку малу капљицу биљног сока летеле десет километара до цветног поља, и толико исто натраг. Под оваквим околностима било је потребно око 18.000 оваквих летова, па да се прикупи пола киле меда! 18.000 хиљада пута по двадесет километара за пола киле меда!

ЈЕДАН ОБЛАКОДЕР — У ЗЕМЉИ

Познато је да је Јапан једна од гачака земљине кугле, која је највише изложена земљотресима. Код свих је још у свежем сећању страшна катастрофа, која је 1923 године учинила огромне жртве ма како у животима људи, тако и материјалне. И због тих честих и јаких земљотреса и архитектура јапанских кућа мора бити специјално подешена ондашњим приликама. А пре свега ови чести и јаки земљотреси онемогућавају подизање врло високих кућа, пошто би све биле најпре изложене дејству земљотреса. Међутим и по јапанским варошима као и по великим европским и америчким местима, цене земљишта су врло високе, а потребно је због тога што боље искористити купљено земљиште. А то се постиже ширењем зграда у висину у место у ширину. И тако данас има, нарочито у Америци, огромних облакодера, кућа од више десетина спратова. Како су данас и у Јапану исте околности нагнале да се што боље искористи по варошима земљиште на коме се подижу зграде, то су сад у Токију неки јапански архитекти дошли на мисао да ипак подигну огромне куће, са више десетина спратова, само у место да иду у висину оне ће се ширити у — дубину. То дакле више неће бити облакодери, већ — земљодери.

СКРИВАЛИЦЕ

Где је берглаш?

А где вработ?

ПРОШЛЕ НЕДЕЛЕ:

ПОНЕДЕЉАК

Нива Меј код нас у гостима. — Чарли је остао у родном Лондону. Како да не би било пријатно седети за краљевом трпезом, држати под руку г-цу Макдоналд и тапкати другарски по леђима брадатог Бернара Шоа пред фотографским објективима, тј. пре очима целог света! Чарли је тамо славио сјајније но пре седам година, кад је долазио први пут у Европу, после успеха на филму. Почасти Подвезице и Летије части, које ће му зазвекати на грудима или о врату, утицаће да тамо и остане. Ми га нећемо видети. Али Холивуд нам је послао за утеху најмлађу своју звезду, истинита црну али ипак светлау. Нину Меј. И чудна ствар, за неколико дана које је провела у Београду, у пропагандној сврси, гда Нива Меј је добила симпатије Београђа, што се појављивала на сцени у дугачкој, импозантној хаљини, црној и добро закопчањој, тако да је сасвим изменила појам о црнини. Јер Цезефина, није трпела на своме лепом и вишњастом телу никакве западњачке конвенције, стеге и копче. На сцени се она разлетела одевена у кратком перју или две-три банане. Њени су уери били слободни и наги до божанствености. Међутим, Нива Меј је закопчава и ако смо из њеног првог и сјајног филма „Алелуја“, упознали заводљивост њеног младалачког облика. Оставила је утисак једне отмене даме, која нам је дошла у посету са обала Миксине, па нам је на нашу молбу отпевала полсталичну арију њеног краја, да нам покаже, јавко се и тамо осећа како срце и тамо уме да пати.

УТОРАК

Конак среће се прекинуо. — Нисте ли и ви добили „конак среће“; она досадна писма која сујеверни људи шаљу једни другима, да се девет пута препишу и пошаљу на девет разних страна? Чини ми се, да су она све чешћа у последње време. У писму које сам добио, започето у Фландрији од некоег коничког капетана, вероватно у пензији, наглашава се која су лица била поможена срећом, зато што нису прекидала „конак среће“, већ у девет пута писмо преписала. И у тој листи наишао сам на име Поле Негри, која је имала да захвали само овом удесу, за своју удабу с принцом Медивани. Међутим, док је писмо стигло из Фландрије, преко Немачке, Чехословачке и Аустрије до Београда, кнегиња Пола Негри се већ развела од свога дубљеног кнеза. Кад је тако, онда нашта девет пута преписивати?

Бродоломник на јужном острвцу нишао једну боцку у којој је било ово писмо: „Ако ово писмо не преишете девет јужа и не пошаљете на адресу девет ваших познаника, задесите вас велика несрећа.“

СРЕДА

Славни Јејо. — Дигла се гадама, узбунила се дневна штампа, поделили се људи у торе, за Јеју и против Јеје и за једно подне срећни добитник награде на последњем конкурс „Цвијете Зузорић“ постаде чувен. Сад је само питање: откуд донета та вањарска врева? Било би донста срамота да је из чисте злобе и конфронтације зајисти. Како су онда ту мотиви, у позадини, да би се, нишанају на Јеју, погодио неко други. Изгледа по свему, да је полемика о Јеји била на крају крајева само жучни обрачуни због једне — балерине. Јер кад би иначе нашем свету, толико стало до чисте књижевности! Нех носи награду и сам жабо! Али кад се тиче жене, особито лепушкасте, заносливе балерине, онда се код Срба — старо источњачко наслеђе — окрећу и топони а неколико роташике машине...

ЧЕТВРТАК

Невоље корзиканаца. — Ушле су већ у карикатуру неписане људи нове, поратне климе. Као што данашњи људи мењају по десет расположења на сат, тако и клима се мења три пута разнолико. За један једини дан бивало је данас пролеће, јесен и зима; сунце, киша и снег! За љубитеље корзоа било је то неописано мучење. Наши корзиканци су ипак храбро издржавали те каприсе неба, тачни су остали својим састанцима, верни својим наликмама, поред свег невремена. Корзо је кроз сва та три годишња доба био жив. Особито она младачка страна, која од некадашњег сата, поред радње Васића и Јоцића води Калемегдану. А некада, пре рата, била је то страна „интелектуалаца“. Покојни Скерлић, млади Слободан Јовановић, преминули песник Урош Петровић, са поворком тадање студентарије, у којој никад нису изостајали Бранко Лазаревић и Светислав Петровић, уводили су у то давно доба тихог Београда, моду корзирања. И оставили су је на чврстој основи. Сад ту навику, никакво невреме није у стању смести.

ПЕТАК

Вештине наших бродараца. — Таман се заборави један судар локалних бродова, који изазове кишу протеста и чуђења, како је могло доћи до судара на широјој води и у минималноме саобраћају, напуне други судар. Код плетивачког моста сударили се бродови „Загреб“ и „Франше Делере“. Први је сштећен и насуквао се, други је потонуо и понео за собом жртве. И збиља, тешко је разумети ове честе сударе и ову нехатност у руковању бродовима. Југословени су бар чувени бродари и овакви случајеви могу доћи само услед несавесности и рђавога вршења дужности. Када је свуда у земљи заведен ред и чврста рука, не би ли могло то да буде и у Речној пловидби?

— Е сад, жено, сине, збогом. Мора се. Ако се више не видимо не очајавајте! Један јуж се мора мрејати! Ја одох у Панчево да како Бог хоће.

СУБОТА

Последњи бал. — Кад се развијао у зору и последњи гост са последње играчке у белој рскоко дворани Официрског дома, капија се за њим два пут закључала и неће не отворити до идућег снега, чак у новембру, децембру. Једна је сезона измакла. Кад се идуће године будемо скупили под колонијама, бићемо годину дана старији и још разочаранији. У поворици играча, изостаће неки, заморени игром живота, док ће други, потпуно свежи ликови шеснаестогодишњих девојака, удисати с руменим образима, чар првог бала.

Има нечег тужног на том последњем балу у сезони! И чудно, завршавали су медишари, ти људи који најхладније и без сетивости, секцирају живот. Али је овога пута, у њиховом облитаном докторском колу поиграо и Цајајс, што им није било баш много мило.

НЕДЕЉА

Флетино настрадање у Београду. — Синоћ је певао славни Флета, пред славном празном двораном „Лукаса“. Сва скупља места (од 250 динара) на брзу руку попуњавали су фрајери (глумци, новинари, полиција, њихове пријатељице) само да не би шпанском славују било тешко гледати у неславују празниноу. Јер, он је дошао у Београд да пева без тзв. „гаранције“. Није ни слутно колико је то овде ризик. У толико више није слутно, што је на његовом концерту у Загребу било 3500 душа. Пред очекивањима још већег успеха у престоници, Флета је дошао и — разочарао се. Једва ако му је преостало 20.000 динара добити, њему, навикутом на цене њуоршке „Метрополитен опере“. Може бити донекле је томе криво јапанско позориште. Прва претстава Јапанаца, падала је синоћ. Јапанци су дошли у режији управе Народног позоришта, док је Флета певао у режији удружења глумаца Народног позоришта. Управа је морала малчице да уштите удружење својих глумаца. Иначе, не би била управа! Но тек сад се види, колико Београду недостаје једна огромна концертна, балска дворана, за две до три хиљаде места. Онда би биле сасвим другојаче калкулације. Онда би другојачи био живот у Београду. Онда би Флете и Шаљатић били сасвим чести гости, јер би се могао ухватити рачун за све а не овако жалосно подбацити у очекивањима.

ПУТ ПО ВАСИОНИ

Једна посета сунцу.

Не постоји ни једна планета на коју машта романописца није покушала да пренесе претставнике човечанства. Али, по једној разумљивој привилегији, сунце, та дневна звезда, било је поштеђено ових, мање или више научних подвига.

Сунце, са својом наклоненом температуром било би збиља једно врло рђаво место боравка. Али благодарећи напредку Астрономије ми можемо посетити сунце — помоћу светлосних зракова. Светлост нас може пренети на ту огромну лопту, 1.300.000 пута већу од земље, за осам минута и осамнаест секунди. Ту нећемо наићи ни на какву површину у правом смислу речи, већ на дебео слој облака, који блешти невероватним сјајем, и који се широдужавају ка унутрашњости хиљадама и хиљадама километара.

Ове огромне облаке, праве ватрене таласе на једном усиданом океану, покрећу тако бесни ветрови, да се наше најстрашније олује у поређењу са њима нису ни мали поветарци.

Ту се врше, у сред громовите ломљаве и непрестаних бура, најневероватније хемиске реакције. Овде влада тако висока температура да би се ту све материје на које ми наилазимо на земљи претвориле у пару.

У сред овог гигантског вртлога, чија температура достиже шест до седам хиљада степени, није нам могуће да се машта распозна од механизма појава, које се ту врше. Зато се удалимо; лобдећи изнад оних усиданих маса да би могли боље посматрати овај приказ достојан да га опише Дантеово перо.

Сад се налазимо за тренутак у положају аеронаута, који лети изнад мора од облака. Али овде је све блештаво; па и празни међупростори, који одвајају ове огромне светлеће пахуљице, 2000 пута више сјаја од пуног месеца; усталом кад кажемо празни међупростори, то је врло релативно, пошто су они испуњени пламтећим водоником.

По каткад снежне струје, гоњене несаваљљивом силом, продиру у унутрашњост масе, раздвајају облаке и одупиру се њиховом стварању.

Малопређашњих облака је потпуно нестало: пред нашим очима се створила једна мрља.

Ви сте свакако чули често да се говори о сунчаним мрљама. С правом или не, ишине по каткад говоре о њиховим недељама; а можда сте чак успели и да видите по неку међу највећим, гледајући сунце кроз црно стакло, али их никад нисте видели овако изблиза.

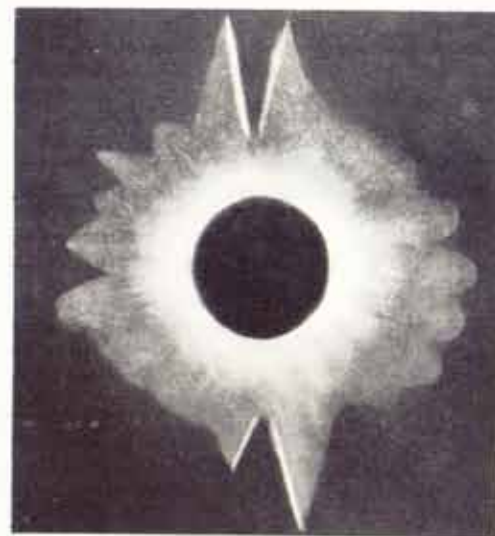
Са места где се сада налазимо, лако можемо пратити њихову еволуцију. Погледајте пре свега како се око језгра облаци истањују у светле кончиће, сличне кружним листићима каквог сложеног цвета. Од једном бура ће се разбеснети јаче но докле, муње парају густе, нешто помрачене облаке; стварају се прави божанствени ватромети. Ови прикази су чаробни, и они се обнављају пред нашим очима сваког дана. Али по броју и јачини ове појаве у вези са сунчаним мрљама обнављају се са нарочитом јачином сваке једанаесте године.

Удалимо се сад још више од сунца, како би могли посматрати у целости котур.

Шта сад видимо? Огромна лопта гледана са земље, и ако веома сјајна, била је жућкасто обојена; а посматрана са овог места њена боја је више плавичасто-бела. Љубичасте мрље крећу се у овој плавичастој блештавој средини, која сачињава фотосферу; али изнад овог слоја запазићете фини ружичасти смот, састављен готово искључиво од водоника: то је хромосфера,

како је називају астрономи (то јест сфера боја), и која се може видети и голим оком за време потпуних помрачења сунца. Боја хромосфере је тако слабо светла у поређењу са ватреним таласима, који се пружају испод ње, да је тај блесак скива за наше око; али кад месец дође испред сунца, и покрије црним кругом сјајни сун-

чани котур, одмах се хромосфера појави у потпуној својој величанствености. На жалост потпуна помрачења сунца су ретка

и била је потребна сва довитљивост људског духа па да се овај недостатак природних, нормалних посматрања замени другим, индиректним посматрањима. Сада могу астрономи сваког дана изучавати ову хромосферу, благодарећи апаратима, који се зову спектроскопи. Са места на које сам вас довео моћићете се дивити овој хромосфери: видимо као неко поље покривено крвавим житом, чије се класје повија под јаким притиском олује.

А гледајте сада: из те ружичасте области винули су се цинковски пламени. Какву то вулканску моћ има сунце у себи? Младени паре избијају из фотосфере као из каквог казана који је експлодирао; они се пењу у висину од 300.000 километара, а врхови њихови повијају се као врхови густих димова из наших вулкана.

Шта се то десило? Релативно хладне масе упадајући у провалију мрља, о којима смо мало час говорили, изазвале су у унутрашњости сунчевој један страховит вишак притиска. Није нам могуће ни приближно одређивање, јер на сунцу свако тело тежи 27 пута више по код нас на земљи. Притиснути овим спознатим појасом, гасови из унутрашњости сунчева, који се налазе на веома високој температури, добијају тако једну невероватну експанзивну моћ, коју ми не можемо ни замислити. Овај притисак се преноси са делића на делић, и кад доспе до слабих места катан се распресе. Ове експлозије су увек претварају се у јаким електричним појавама. На нашој земљи у тим тренутцима велике сунчане активности наше магнетне игле изгубе главу, оне осцилирају као под утицајем јаким електричних струја; слојеви наше атмосфере се напуне електрицитетом, изненадне светлости појаве се на половима земљиним, наши телеграфи престају да раде, земљину кору потресају страшни дрхтаји. Тако се могу објаснити оне страшне манифестације, које се обнављају периодично, као: земљотреси, ерупције вулкана итд.

Слична детекторима наших радио-апарата, земља бележи сва колебања, све емисије електричних таласа, које нам долазе од огромног кондензатора, — сунца.

Фотосфера и хромосфера нису једини омоти, који обавијају наше сунце. Далеко ван хромосфере моћи ћете запазити један светлећи слој, састављен из дугих влакана, грациозно извијених: то је круна.

У почетку, пре много милиона година, наше сунце није било толико кондензовано као данас. Све те материје, које привлачна моћ сваком даном све више сабија у све збијенију масу, биле су првобитно растурене у простору. На теже су врло рано пале у центар. И отуда долази, узгред буди речено, и сунчана топлота. Један пример ће нам то објаснити: бацимо једну гранату на један челични оклоп. У тренутку кад пројектил удари у оклоп изгледа као да се његово кретање поништава. А у ствари није тако: сва енергија тог кретања претвара се у топлоту. Ударајући у хладну и непomiћу металну плочу, граната достиже температуру, блиску гачи топлења метала, и тако се деформише.

Тако исто кад би каква сила башила нашу земљу на сунце, овај пад са даљине од преко 149 милиона километара створио би температуру, која би могла да одржава сунчану топлоту за време од скоро једног столећа. А када би све планете заједно пале на Сунце само топлота произведена тим падом могла би да подужи живот сунцу за близу 50.000 година.

ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ излази сваке суботе. — Претплата: за Краљевину Југославију: месечно дин. 17.-, тромесечно дин. 50.-, полугодишње дин. 95.-, годишње дин. 180. За иностранство: полугодишње динара 240.-, годишње динара 400.-. — Поједини број 5 динара. — Отгласи по тарифи. — Рачун код Поштанске Штампарије бр. 22.204. — Редакција и администрација Писарева 4-6. — Телефон и телеграм „Илустровано Време“, Београд.

Главни уредник Миливој Предих. — Власник, издавач и штампар, за Штампарско Издавачко Предузеће „Време“ Акц. Друштво Милутин С. Стебановић, Богојабљенска 5

ВАШ СТАН

ИЗГЛЕДАЋЕ ЗНАТНО ЛЕПШИ

АКО ПРОЗОРИМА ДОДАТЕ
РОЛЕТНЕ НАМЕШТЕНЕ НА
ФЕДЕР-ШИПКЕ

За сфера 14.- динара имаћете тај украс.

ГЛАВНИ ПРОДАВЦИ У ЈУГОСЛАВИЈИ

БРАЋА П. РАДОЈЛОВИЋИ
ГВОЖЂАРИ

БЕОГРАД, КНЕЗ МИХАЈЛОВА УЛИЦА БРОЈ 5
ТЕЛЕФОН БР 653. — ПОШТ. ФАХ 141. — ЧЕК. РАЧУН БР. 52.423.